

2026Z00230

Vragen van het lid **Van Meijeren** (FVD) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het EU-sanctieregime* (ingezonden 12 januari 2026).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «EU verklaart critici vogelvrij»?¹

Vraag 2

Bent u bekend met Council Decision (CFSP) 2024/2643 van 8 oktober 2024 betreffende «restrictive measures in view of Russia's destabilising activities»? Kunt u bevestigen dat dit besluit voorziet in sancties tegen natuurlijke personen, waaronder ook EU-burgers en ingezetenen, en niet uitsluitend tegen staten of buitenlandse entiteiten? Hoe verhoudt zich dit tot de reikwijdte van artikel 29 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), dat de grondslag vormt voor het besluit en blijkens de opname van dit artikel in Titel V van het VEU ziet op *extern* optreden van de unie en het buitenlands en veiligheidsbeleid?

Vraag 3

Hoe beoordeelt u dat in overweging 8 van dit besluit Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI) wordt omschreven als een «mostly non-illegal pattern of behaviour», en dat voor plaatsing op de sanctielijst dus geen strafbaar feit of anderszins illegaal gedrag is vereist? Kunt u bevestigen dat EU-ingezetenen die niets doen dat illegaal is, op grond van dit besluit kunnen worden onderworpen aan vergaande sancties als reisbeperkingen (art. 1 van het besluit) en bevriezing van tegoeden en economische middelen (art. 2 van het besluit)?

Vraag 4

Hoe beoordeelt u dat het besluit niet voorziet in rechtsstatelijke waarborgen, zoals onschuldpresumptie, hoor- en wederhoor vooraf en inhoudelijke toetsing door een onafhankelijke rechter?

¹ K. Beckman, EU verklaart critici vogelvrij, De Andere Krant d.d. 9 januari 2026, online raadpleegbaar via <https://deanderekrant.nl/eu-verklaart-critici-vogelvrij/>.

Vraag 5

Erkent u dat het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ), indien een natuurlijk persoon o.g.v. art. 263 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) beroep instelt tegen een sanctiebesluit, zich doorgaans beperkt tot een beoordeling van de procedurele voorschriften en inhoudelijk slechts marginaal toetst? Hoe beoordeelt u dit gebrek aan deugdelijke rechtsbescherming voor de getroffen?

Vraag 6

Bent u bekend met Council Decision (CFSP) 2025/2572 van 15 december 2025, waarbij op grond van het eerder genoemde besluit twaalf natuurlijke personen en twee entiteiten aan de sanctielijst zijn toegevoegd?

Vraag 7

Hoe beoordeelt u dat onder de in dit uitvoeringsbesluit gesanctioneerde personen journalisten, wetenschappers, academici, analisten en commentatoren vallen, zoals Jacques Baud, Xavier Moreau, Fyodor Lukyanov en Ivan Timofeev?

Vraag 8

Hoe beoordeelt u dat de «Statement of Reasons» bij deze personen in hoofdzaak bestaat uit kwalificaties als «acts as a mouthpiece for pro-Russian propaganda», «promotes Kremlin narratives» en «justifies Russian actions», zonder dat sprake is van aantoonbare strafbare feiten of überhaupt enige (financiële) banden met het Kremlin? Erkent u dat hiermee natuurlijke personen puur en alleen vanwege het uiten van een onwelgevallige mening, niet zijnde een strafbare mening, kunnen worden onderworpen aan vergaande sancties? Deelt u de opvatting dat hiermee de reikwijdte van het sanctieregime feitelijk verschuift van het bestrijden van externe dreiging naar het disciplineren van uitingen en standpunten? Hoe beoordeelt u dat in het licht van de vrijheid van meningsuiting?

Vraag 9

Bent u bereid om binnen de Raad te pleiten voor beperking van de toepassing van dit sanctieregime tot personen die zich schuldig maken aan strafbare of aantoonbaar gewelddadige handelingen? Bent u bereid om er tevens voor te pleiten dat sancties die zijn opgelegd aan journalisten, wetenschappers, academici, analisten en commentatoren – in het bijzonder EU-ingezetenen – die geen strafbare uitingen doen, worden ontzien? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Kunt u deze vragen afzonderlijk van elkaar en binnen de daarvoor gestelde termijn beantwoorden?